Om oss

Denna broschyr har tagits fram av Nygarn Utveckling AB och Nordregio inom projektet IntegrateNbS, som undersöker naturbaserade lösningar för bland annat vattenfrågor på Gotland. Projektet finansieras av Formas genom Driving Urban Transitions (DUT), med stöd från EU.

För mer information om vattenfrågor på Gotland, se Nordregios rapport *Kartläggning av vattenlösningar på Gotland ur ett systemperspektiv* av Hedda Thomson Ek, Leneisja Jungsberg, Linnea Löfving och Louise Ormstrup Vestergård.

Syftet med broschyren är att ge hushåll på Gotland råd om hur de kan spara vatten i vardagen. För mer omfattande åtgärder, som regnvattentankar eller anpassningar av fastighetens vattensystem, finns en separat handbok.

Nordregio

NYGARN
UTVECKLING AB (SVB) • GOTLAND

Nygarn uteveckling AB (svb)
www.nygarn.se
e-post: info@nygarn.se

Nordregio

NYGARN

En guide med enkla spartips till hushåll

HEMMET DÄR VARJE LITER RÄKNAS

- Om vi alla sparar lite, räcker vattnet längre.

Hur mycket vatten går det åt hemma?

Ett första steg är att kartlägga din vattenförbrukning och jämföra den med vad som är normalt i ditt område.

Vattenförbrukning anges i m³ (kubikmeter) eller liter (1 m³ = 1 000 liter) och erhålls antingen genom:

- Analys av VA-fakturor där periodens vattenförbrukning anges.
- Avläs din vattenmätare och anteckna mätarställningen periodvis för att beräkna hushållets förbrukning. Om du har egen brunn måste du först installera en vattenmätare.

Jämför sedan din framräknade förbrukning med vad som är normalt för boende på Gotland, viket under 2025 var cirka 123 liter per person och dygn. För ett hushåll på två personer blir det cirka 90 m³ per år. Målet för en hållbar vattenanvändning 2027 anger Region Gotland till 112 liter per person och dygn.

Vad används drickvattnet till?

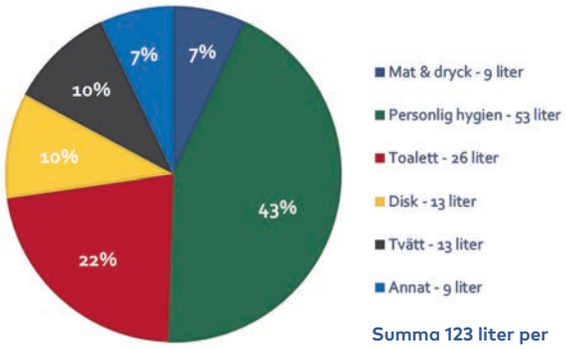

Summa 123 liter per person och dygn.

Beräkning från Region Gotland (2026)

Hur du kan spara på vatten

Badrum och tvättstuga

- Duscha i stället för att fylla badkar och duscha kortare tid och inte lika ofta. En dusch på 8 minuter med ett vattenbesparande munstycke kräver 60 liter vatten. Med badkar går det åt 150 till 180 liter vatten.
- Använd snålspolande kranar och duschmunstycken, med begränsare och luftinblandning, så halverar du vattenförbrukningen. Installera snålspolande toalett med dubbelspolning.
- Stäng av kranen när du borstar tänderna, vid rakning och när du schamponerar eller tvålar in dig.
- Kör tvättmaskinen när den är full och använd eko- eller snabbprogram.
- Planera att tvätta när vattenförbrukningen är lägre sent på kvällen eller mitt på dagen.
- Återanvänd om möjligt sköljvatten i toalett eller i trädgård.

Kök

- Starta inte diskmaskinen förrän den är full och använd ekoprogram.
- Diska i balja i stället för under rinnande vatten. Återanvänd sköljvatten till toa eller bevattning.
- Spara vatten genom att skölja grönsaker i en skål och undvik att tina fryst mat under rinnande vatten.
- Spara kokvatten och återanvänd vattnet.
- Ta tillvara vattnet när du öppnar kranen för att få varmt eller kallt vatten eller ha en kanna vatten i kylen, så behöver du inte tappa vatten lika ofta.
- Skölj inte ner matrester utan använd papper eller en slickepott och lägg direkt i kompostpåsen.

Trädgård

- Regnvatten är en gratis resurs som ofta rinner bort utan att användas. Om du bor i radhus eller villa kan du samla regnvatten från husets stuprör och använda för bevattning. Ett hustak på 100 m² kan årligen ge drygt 50 m³ vatten vid en normal nederbörd på 600 mm per år.
- Om begränsningar i användning av kommunalt vatten utfärdats där du bor, s.k. bevattningsförbud, se vilka särskilda regler som gäller.
- Skippa helst vattenspridaren då mycket vatten försvinner i luften. Använd i så fall en rotvattnare eller andra bevattningssystem som går direkt ner i marken eller vanlig vattenkanna.
- Vattna helst bara områden med nysått.
- Vattna morgon eller kväll och inte på gräsmattan.
- Plantera torktåliga växter i din trädgård.
- Täck marken i odlingar och rabatter för att hålla kvar fukt och kväva ogräs.
- Om du vill tvätta bilen, använd då ditt regnvatten eller uppsök helst en biltvätt som tar tillvara vattnet och renar det för återanvändning.

Tips!

För att kolla eventuellt vattenläckage i huset kan du avläsa vattenmätaren vid en tidpunkt när ingen använder något vatten. Om mätaren ändå rör sig tyder det på en läcka. Tänk på att det kan rinna ut cirka 5 liter per minut från en snålspolande kran som står öppen, vilket summerat blir cirka 7 m³ per dygn, dubbelt upp för en äldre kran, medan en kran som droppar slösar bort 10 m³ på ett år.